

Landstingsstyrelsen 7 juni 2018

Delårsrapport per april 2018

Investeringsram 2018

Finansiellt mål

Upplåning

Riktlinjer för investeringar

Delårsrapport, per april 2018

och landstingsstyrelsens delårsrapport 2018-04

Innehåll

Del 1

Landstingsstyrelsen rapport

- Måluppfyllelse
- Hälsoval
- Produktion
- Ekonomiskt resultat

Del 2

VLL Delårsredovisning

- Måluppfyllelse
- Nämndernas resultat
- Ekonomiskt resultat
- Ekonomirapport maj 2018 - SKL

Del 1
Landstingsstyrelsens rapport
per april 2018

Landstingsstyrelsens delårsrapport – samlad bedömning

- Ansträngt ekonomiskt läge - underskott mot budget med 53 miljoner kronor
- Stora utmaningar i att minska beroendet av hyrpersonal och att säkra kompetensförsörjning. Så här långt med nära nog bibehållen tillgänglighet och vårdproduktion.
- Tillgänglighet till läkarbesök inom sju dagar är 77 procent (76 %) Förbättrad telefontillgänglighet, kontakt samma dag, ligger på 83 procent (78 %)
- Medborgarnas psykiska ohälsa befaras medföra ökat behov av vård (utredningar och behandling) utöver tillgängliga resurser och uppdrag i primärvården
- Intresset för e-tjänster ökar
- Sjukfrånvaron 5,8 %, minskning från föregående år (6,3) - främst kvinnornas sjukfrånvaro som minskar
- Måluppfyllelse: 75 %

Landstingsstyrelsens årsrapport - Ekonomi

Budgetavvikelsen uppgår till -53 miljoner kronor och kostnadsutvecklingen är 5,4 procent
Störst underskott för hyrpersonal och fastighetskostnader

Budgetavvikelse och kostnadsutveckling per verksamhetsområden i mkr och procent

Verksamhetsområde	Utfall 2017	Utfall 2016	Kostnads- utveckling	Budget 2017	Budgetavvikelse		Årsbudget 2017
Primärvård	-461	-427	8,1%	-430	-32	-7,4%	-1 268
Digitalisering	-120	-94	27,6%	-116	-4	-3,6%	-310
Service	-154	-136	12,8%	-130	-24	-18,3%	-364
Administration	-79	-70	12,3%	-80	1	0,7%	-214
Anslag	-386	-412	-6,2%	-392	6	1,5%	-1 140
Verksamhetens nettokostnader	-1 201	-1 139	5,4%	-1 147	-53	-4,6%	-3 295

Landstingsstyrelsens delårsrapport - Ekonomi

Största budgetunderskottet inom personalkostnader som uppgår till 39 mkr varav merkostnader hyrpersonal uppgår till 17 miljoner konor. Även budgetöverskridande inom den egna personalen som orsakas både dyr kostnad och högre volym.

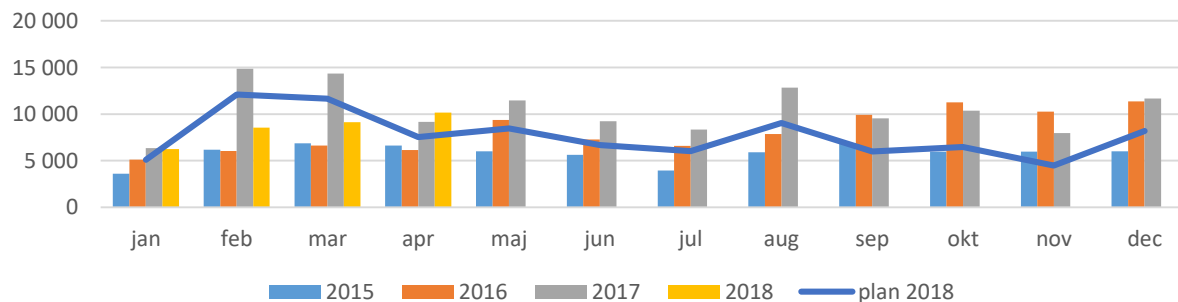
Personalkostnader Landstingsstyrelsen							
Personalkategorier	Utfall 2018	Utfall 2017	Kostnads utveckling	Budget 2018	Budgetavvikelse		Årsbudget 2018
Läkare Totalt	-190	-184	3%	-151	-39	-26%	-348
- varav ordinarie	-157	-143	10%	-151	-7	-4%	-348
- varav hyrläkare	-33	-41	-20%		-33		0
Omvårdnadspersonal Totalt	-146	-124	17%	-138	-8	-6%	-353
- varav ordinarie	-145	-120	20%	-138	-7	-5%	-353
- varav hyrpersonal	-1	-4	-66%		-1		-0
Övriga personalkategorier	-278	-246	13%	-286	8	3%	-912
Summa personalkostnader	-614	-554	11%	-575	-39	-6,8%	-1 612

Landstingsstyrelsens delårsrapport - Ekonomi

Effekt av åtgärdsplaner med bland annat reducering hyrpersonal

Åtgärdsplaner Landstingsstyrelsen i mkr	Årsplan	Ack plan	Utfall	Avvikelse
<i>Primärvård</i>				
Reducering hyrpersonal	34,0	8,3	10,2	1,9 0,23
Reducering produktionskostnad mm	4,0	0,0	0,0	0,0
Summa Primärvård	38,0	8,3	10,2	1,9 23%
<i>Digitalisering</i>				
Ändring av hur eget arbete värderas vid aktivering av anläggningstillgång	5,5	1,8	0,0	-1,8
Omförhandling av supportavtal	1,0	0,4	0,0	-0,4
Summa Digitalisering	6,5	2,2	0,0	-2,2
<i>Service</i>				
Förändring inom inköps-och avtalsenheten som innebär lägre kostnaderna	11,5	0,0	0,0	0,0
Minska konsultköp inom fastighetsplanering och avhjälpande underhåll	4,0	2,0	0,2	-1,8 -91%
Summa Service	15,5	2,0	0,2	-1,8 -91%
Summa LTS	60	12,5	10,4	-2,1 -17%

Kostnader per månad och år - Hyrpersonal - Primärvård

Del 2

VLL delårsrapport per april 2018

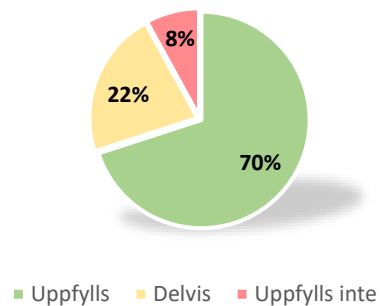
VLL Måluppfyllelse

- 70 procent måluppfyllelse
- Fortsatt stora utmaningar inom målet ekonomi i balans och tillgänglighetsmålen.

Delårsrapport april 2018

Totalt	40	
<i>Ej mätts</i>	3	
Mätbara	37	
Uppfylls	26	70%
Delvis	8	22%
Uppfylls inte	3	8%

Delårsrapport per april 2018

Måluppfyllelse inriktningssmålen

- Fokus på uppföljningen av inriktningssmålen god och jämlik vård samt attraktiv arbetsgivare.
- För inriktningssmålen bättre och jämlik hälsa samt aktiv och innovativ samarbetspartner ses ofta resultaten på längre sikt och uppföljningen per april är därför begränsad.

Fullmäktiges inriktningssmål						
	Totalt	Ej mätts	Måluppfyllelse			Kommentar till måluppfyllelse
			Mätbara	Antal	Procent	
Bättre o jämlik hälsa	0	0	0	0	0%	
God och jämlik vård	30	0	30	19	63%	+ 1177 vårdguiden, patientbesök på distans (e-hälsa) och tillgänglighet BUP - Bristerna gäller främst tillgänglighet och ekonomi i balans.
Aktiv och innovativ samarbetspartner	1	0	1	1	100%	+ Samverkan med externa aktörer (NFH)
Attraktiv arbetsgivare	9	3	6	6	100%	+ Sjukfrånvaron fortsatt hög men fortsätter minska. Erbjudande om heltid vid tillsvidareanställning uppfylls. - Nyttjandet av hyrpersonal har minskat under perioden.
Summa	40	3	37	26	70%	

Måluppfyllelse inriktningssmålen

Måluppfyllelse Vård i rimlig tid

Område	Målvärde 2018	Utfall apr 2018*	Utfall apr 2017
Andel patienter med nybesök till läkare inom 7 dagar, primärvård	Öka	77 % 	77 %
Andel som har fått första besök inom 90 dagar, spec. vård	97 %	79 % 	73 %
Andel som har fått åtgärd/ behandling inom 90 dagar, spec. vård	80 %	60 % 	66 %
Andel som har fått första besök på BUP inom 30 dagar	100 %	63 % 	44 %
Andel som patienter på BUP som fått behandling inom 30 dagar	100 %	57 % 	18 %
Andel patienter på BUP som får fördjupad utredning inom 30 dagar	100 %	36 % 	11 %
Andel patienter som får specialiststandvård inom 90 dagar	85 %	75 % 	70 %

Måluppfyllelse Vård på distans

Område	Målvärde 2018	Utfall apr 2018*	Utfall apr 2017
Patientbesök på distans inom primärvård	400	18 007 	11 601
Patientbesök på distans inom specialiserad vård	Öka	4 830 	3 814

Inom tillgänglighetsmålen har resultaten förbättrats jämfört med 2017 samtidigt som de högt satta målen i vissa fall inte kommer nås full ut.

Inom BUP syns en påtaglig förbättring gällande tillgänglighet och prognosen är att de målsatta nivåerna kommer kunna nås vid årets slut. Styrelsen bedömer det samtidigt som osannolikt att vissa helårsvärden, som är väldigt högt satta, kommer kunna uppnås.

Uppdrag från fullmäktige

Arbetet med de 12 riktade uppdragen från fullmäktige pågår

1. Främja den psykiska hälsan i samverkan med andra aktörer
2. Utveckla vården för våldsutsatta vad gäller psykiskt, fysiskt och sexuellt våld
3. Utforma stöd och kompetensutveckling för asyl- och migranthälsa
4. Utveckla äldrehälsovård i primärvården
5. Öka tillgängligheten och minska väntetiderna i vården
6. Implementera innovativa lösningar inom e-hälsa i samverkan med andra aktörer
7. Förstärka en sammanhållen sjukhusstruktur i Västerbotten genom grundsynen;
Ett sjukhus, tre orter
8. Öka samverkan med länets kommuner kring barn och ungas hälsa
9. Förbered och påbörja implementeringen av barnkonventionen
10. Mer effektivt resursutnyttjande av landstingets lokalytor
11. Tillvarata kompetenser i länet för att därigenom bidra till en förbättrad integration och etablering på arbetsmarknaden
12. Öka teamarbetet och använd rätt kompetens utifrån patientens behov

Styrelser och nämnders ekonomiska resultat och prognos för måluppfyllelse

Delårsrapport per april 2018, och per nämnd/styrelse	Målupp fyllelse	Ekonomiskt resultat
	Procent	Miljoner kronor
Landstingsstyrelsen	75%	-53
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	68%	-111
Nämnden för funktionshinder och habilitering	70%	0
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Umeåregionen	Hög	1
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Skellefteå- och Norsjöområdet	Hög	0,3
Nämnden för folkhälsa och primärvård i södra Lappland	Hög	0,4
Samverkansnämnden	Hög	0,1
Patientnämnden	Hög	0,1
Folkhögskolestyrelsen	Hög	0,1
Måltidsnämnden	Hög	0,1
Kostnämnen	Hög	-

VLL – Ekonomiskt resultat och budgetavvikelse, per april

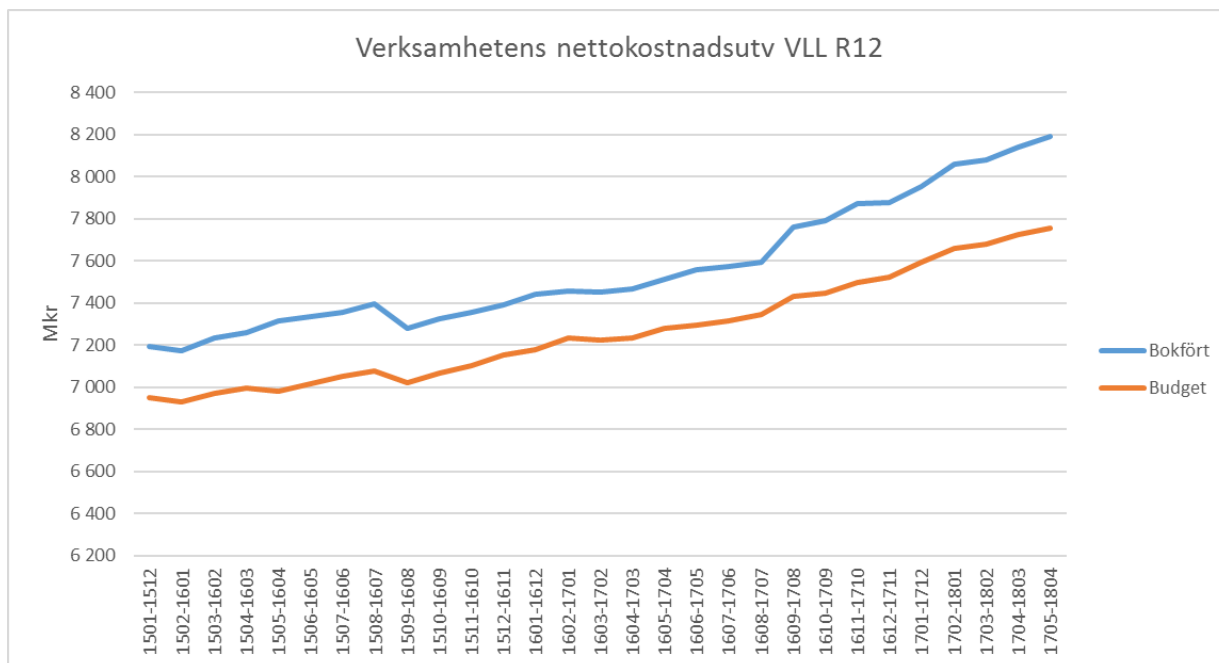
Resultat VLL - 2018-04	Belopp i miljoner kronor (mkr)					Årsbudget 2018
	Utfall 2018	Utfall 2017	Kostnads-utveckling	Ack budget-avvikelse		
Landstingsstyrelse	-1 201	-1 139	5,4%	-53	-4,6%	-3 295
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-1 651	-1 474	12,0%	-111	-7,2%	-4 475
Nämnd för funktionshinder o rehabilitering	-37	-36	2,0%	0	-0,1%	-98
Övriga	-5	-6	-3,4%	2	27,2%	-32
Verksamhetens nettokostnader	-2 894	-2 655	9,0%	-163	-6,0%	-7 901
Skatteintäkter	2 128	2 080	2,3%	-19	-0,9%	6 442
Generella statsbidrag	548	525	4,3%	-2	-0,4%	1 650
Summa skatter o statsbidrag	2 676	2 605	2,7%	-22	-0,8%	8 092
Finansiella intäkter	65	7	887,3%	46	252,7%	55
Finansiella kostnader	-35	-25	39,2%	2	4,3%	-110
Finansnetto	30	-19	-258,6%	48	261,3%	-55
TOTALT	-188	-69	174,2%	-136	-261,0%	136

VLL redovisar per april ett negativt resultat på 188 miljoner finansnettot inkluderat, detta innebär att den negativa avvikelser mot budget är 136 miljoner kronor.

Verksamhetens nettokostnader har för april månad en negativ budgetavvikelse med 51 miljoner och en ackumulerad negativ budgetavvikelse på 163 miljoner kronor.

Skatteintäkter har negativt värde mot budget med anledning av ny prognos. Korrigerad av 2017 med 19 miljoner.

VLL – Verksamhetens nettokostnadsutveckling, per april

Verksamhetens nettokostnad			
Månad	Nettokostnads- utveckling %	Budget- avvikelse mkr	Budget- avvikelse %
Feb	9,7%	-62	-4,5%
Mar	9,5%	-112	-5,5%
Apr	9,0%	-163	-6,0%

Efter april månad är den negativa ackumulerade avvikelsen för verksamhetens nettokostnader 163 miljoner kronor och kostnadsutvecklingen 9 procent

Verksamhetens intäkter en negativ avvikelse för perioden med 22,3 miljoner kronor
Verksamhetens kostnader en negativ avvikelse mot budget på 140,3 miljoner kronor

VLL fokusområden - april

Fokusområden 2018-04		Belopp i miljoner kronor (mkr)				
	Utfall 2018	Utfall 2017	Kostnadsutveckling	Ack budgetavvikelse		Årsbudget 2018
Vårdintäkter	421	413	1,9%	-12	-2,7%	1 300
Övriga intäkter	420	390	7,8%	-11	-2,5%	1 254
Personalkostnader	-2 275	-2 093	8,7%	-79	-3,6%	-6 226
Pensionskostnader	-109	-107	1,0%	2	1,8%	-295
Läkemedelskostnader	-313	-301	4,2%	-11	-3,6%	-930
Medicinskt mtr o prod kostnader	-324	-295	9,7%	-25	-8,4%	-897
Köp av verksamhet o tjänster	-139	-136	2,4%	1	0,5%	-430
IT/MT kostnader	-94	-72	29,7%	-2	-2,1%	-237
Fastighetskostnader	-115	-104	10,3%	-19	-20,1%	-270
Avskrivningskostnader	-109	-116	-6,3%	23	17,7%	-398
Utomlänsvård	-84	-65	29,2%	-14	-20,0%	-214
Övrigt	-174	-168	3,2%	-17	-10,6%	-557
Verksamhetens nettokostnader	-2 894	-2 655	9,0%	-163	-6,0%	-7 901

Personalkostnaderna redovisar ett underskott mot budget på 79 miljoner kronor efter april månad. Kostnadsutvecklingen är 8,7 procent. Utrymmet för att klara budget är 4,8 procent.

VLL - Personalkostnader tom april

Personal 2018-04		Belopp i miljoner kronor (mkr)				Årsbudget 2018
	Utfall 2018	Utfall 2017	Kostnads-utveckling	Ack budget-avvikelse		
Ej direkt lönekostn	1	3	-73,4%	13	106,6%	-33
Läkare	-606	-564	7,4%	-66	-12,2%	-1 539
Omvårdnadspersonal	-969	-887	9,2%	-28	-2,9%	-2 679
Paramedicin	-140	-126	11,2%	5	3,5%	-408
Övriga	-561	-518	8,2%	-4	-0,7%	-1 567
Verksamhetens nettokostnader	-2 275	-2 093	8,7%	-79	-3,6%	-6 226

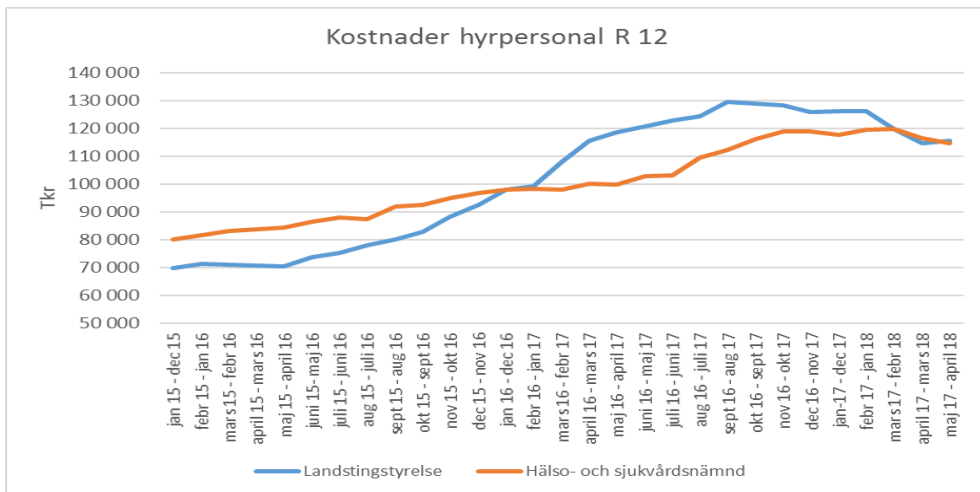
Närvarotid VLL Ack april	Arstjänster 2017	Arstjänster 2018	Differens	
			Arstjänster	%
Läkare Totalt	1 226	1 274	48	4%
- varav ordinarie exkl AT/ST	790	818	28	4%
- varav AT/ST läkare	358	390	31	9%
- varav hyrläkare	78	66	-12	-15%
Omvårdnadspersonal Totalt	4 364	4 446	82	2%
- varav ordinarie	4 347	4 442	95	2%
- varav hyrpersonal	17	4	-14	-79%
Övriga personalkategorier	2 984	3 096	112	4%
Summa Närvarotid	8 574	8 815	241	2,8%

Läkare -66 Mkr varav 9 Mkr avser jourkostnader. Närvarotiden visar 48 st fler läkartjänster varav 31 st ST/AT läkare.

Omvårdnadspersonal en ökning av egen personal med 95 tjänster och en avvikelse mot budget på 28 Mkr.

Övriga personalkategorier en ökning med 112 tjänster (4 %) men ingen differens mot budget.

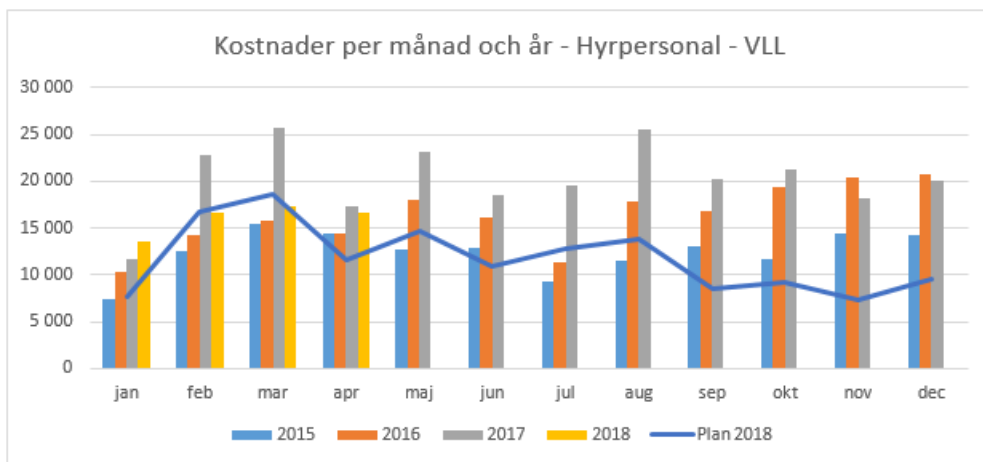
VLL - Hyrpersonal tom april

Kostnaderna för hyrpersonal har minskat totalt med 14 mkr tom april jmf med 2017.

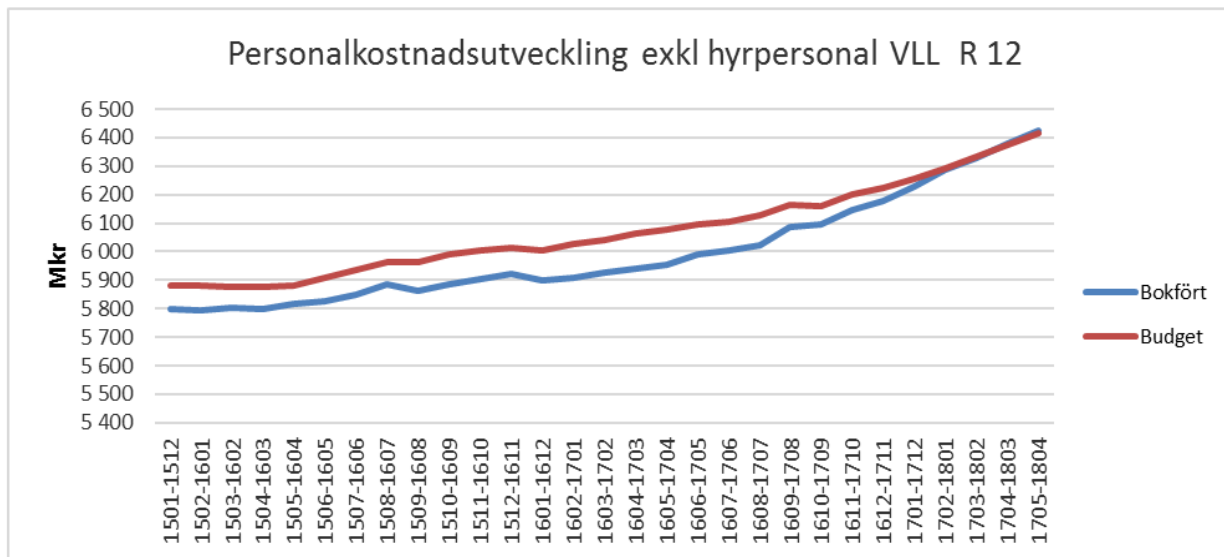
11 miljoner av minskningen återfinns inom primärvården

3 miljoner inom HSN (hyrssk)

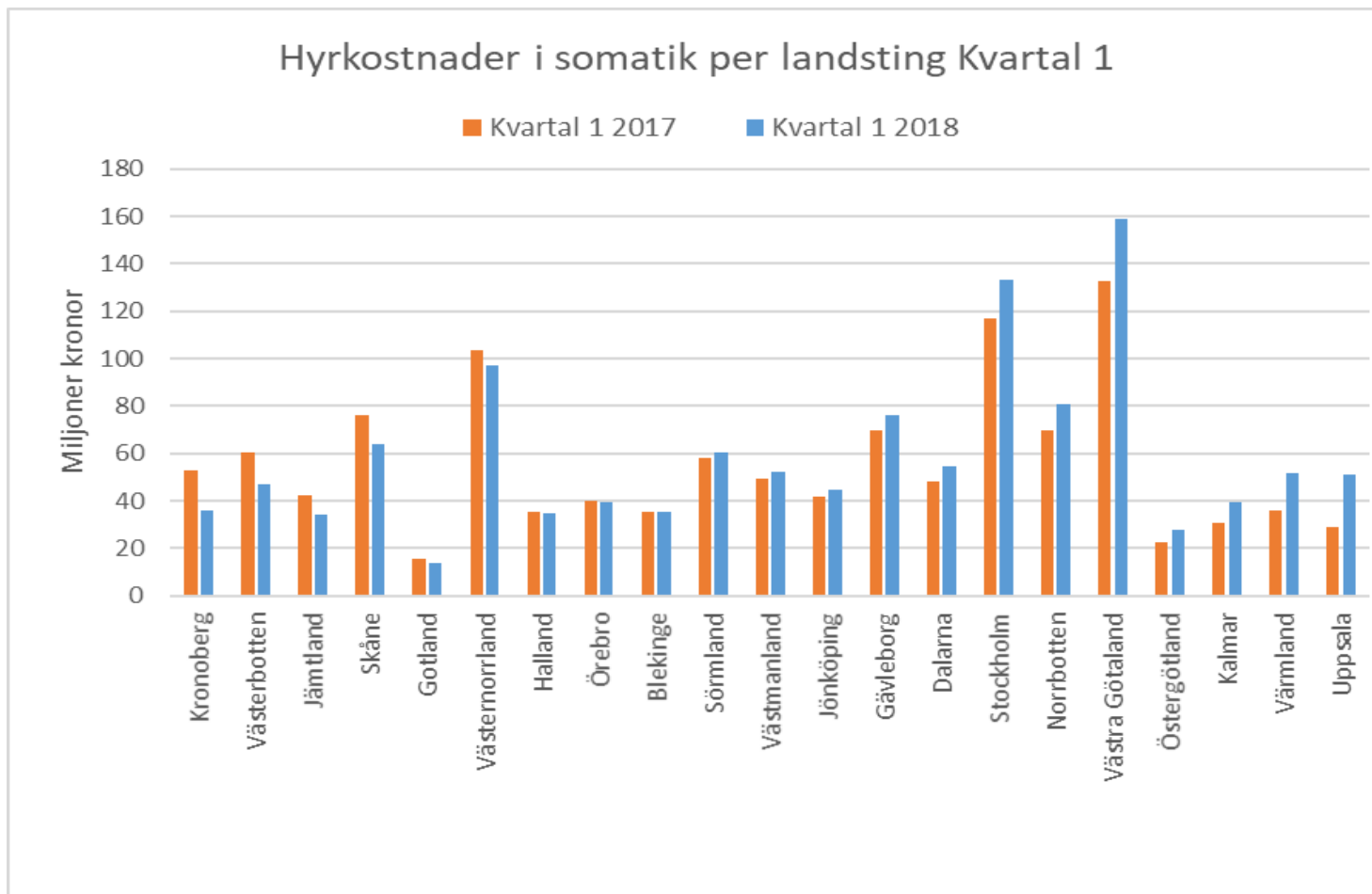

Kostnader hyrpersonal och egna personalkostnader

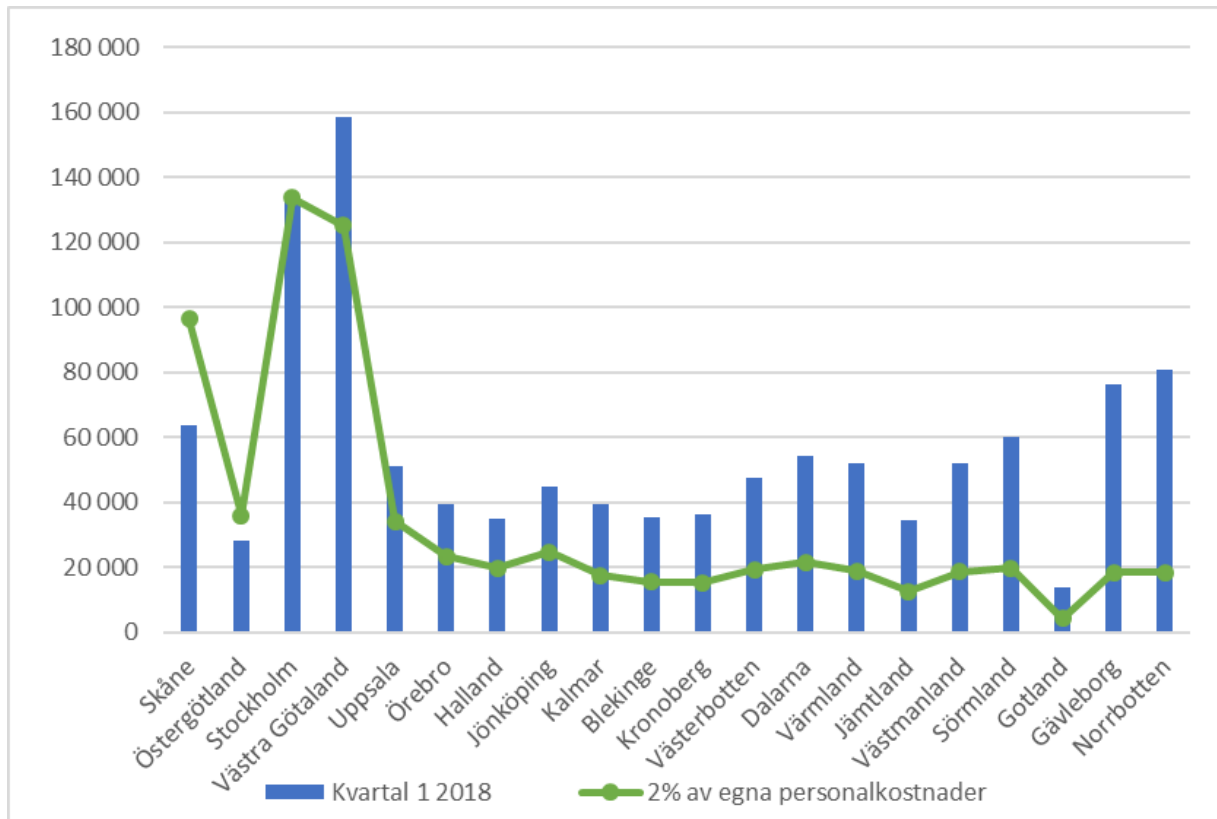
Kostnaderna för hyrpersonal har minskat med 14 mkr eller 18 % jämfört med 2017. De egna personalkostnaderna ökar vilket innebär att det inte finns något utrymme att finansiera hyrpersonal.

Kostnaderna för inhyrd personal minskade i nio landsting under det första kvartalet

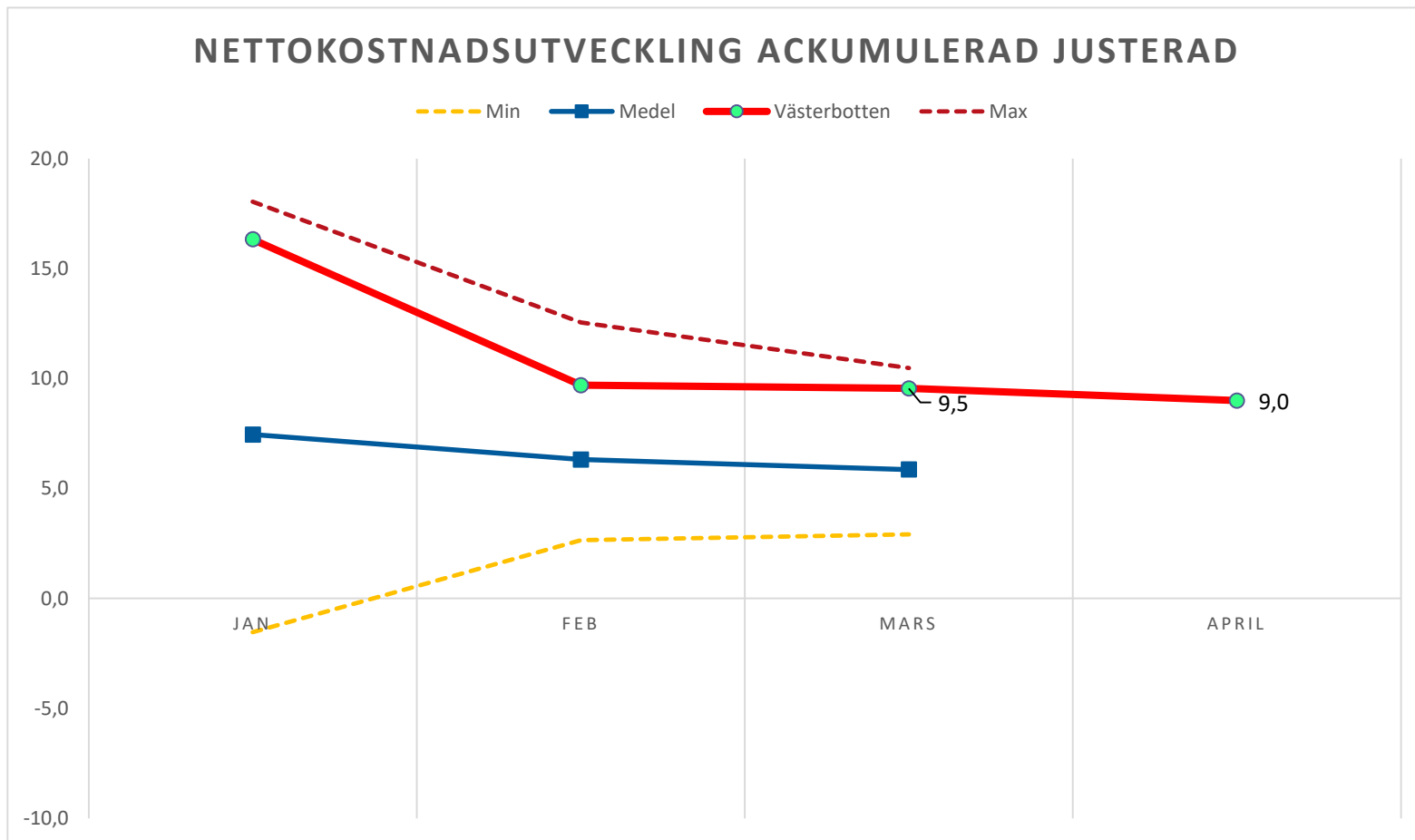

Hyrkostnader som andel av egna personalkostnader – rikets målvärde 2 procent

Nettokostnadsutveckling, riket

alla har inte rapporterat för april än - VLL över medel tom mars

Kostnadsutveckling, riket april 2018

Utveckling av nettokostnader (justerad) ackumulerat 2018

Jämfört med motsvarande period föregående år

Över medel aktuell mån.

Landsting/Region	Jan	Feb	Mars	April
Kalmar	9,0	8,0	8,0	10,8
Halland	17,9	9,6	8,6	9,0
Västerbotten	16,3	9,7	9,5	9,0
Jönköping	4,1	6,5	6,3	7,1
Gävleborg	4,5	5,4	5,2	6,6
Värmland	5,0	4,7	5,1	6,1
Sörmland	8,0	6,4	5,0	5,8
Jämtland	18,0	6,7	7,7	5,5
Örebro	5,3	4,1	3,9	5,3
Kronoberg	3,8	4,8	5,2	5,2
Östergötland	13,7	6,9	5,0	5,2
Västernorrland	7,5	7,3	7,5	5,1
Blekinge	1,8	3,5	5,9	4,4
Dalarna	4,4	6,9	3,8	4,3
Västmanland	1,7	2,7	2,9	3,4
Norrbottnen	5,3	4,6	2,9	3,3
Skåne	5,1	5,1	3,1	3,0
Stockholm	-1,5	3,8	3,6	
Uppsala	11,3	12,6	10,5	
Västra Götaland	7,6	7,1	7,5	
Gotland	12,9	8,3	-3,1	
Summa*	5,5	5,9	5,4	5,4

	Jan	Feb	Mars	April
Min	-1,5	2,7	2,9	3,0
Medel	7,4	6,3	5,9	5,8
Max	18,0	12,6	10,5	10,8
Vägt medel	5,5	5,9	5,4	5,4

VLL – Åtgärdsplaner 2018

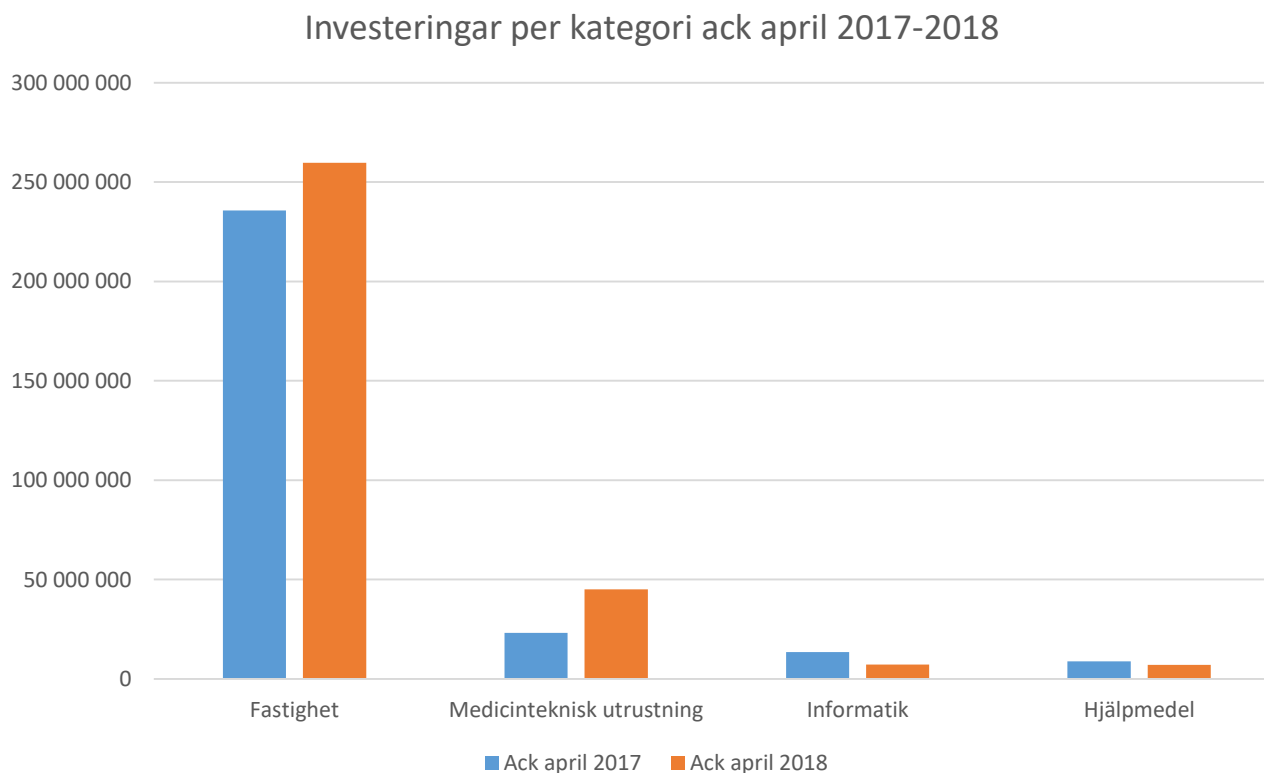
VLL - Åtgärdsplaner i mkr	Årsplan	Ack plan	Utfall	Avvikelse	
<i>Primärvård</i>					
Reducering hyrpersonal	34	8	10	2	23%
Reducering produktionskostnad mm	4	0	0	0	
Summa Primärvård	38	8	10	2	23%
<i>Digitalisering</i>					
Ändring av hur eget arbete värderas vid aktivering av anläggningstillgång	6	2	0	-2	-100%
Omförhandling av supportavtal	1	0	0	0	0%
Summa Digitalisering	7	2	0	-2	-82%
<i>Service</i>					
Förändring inom inköps-och avtalsförenheten som beräknas ge lägre kostnader	11	0	0	0	0%
Minska konsultköp inom fastighetsplanering och underhåll	4	2	0	-2	-90%
Summa Service	15	2	0	-2	-90%
<i>Sjukhusvård</i>					
Reducering hyrpersonal	68	15	7	-8	-52%
Reducering egna personalkostnader	44	12	7	-5	-39%
Reducering produktionskostn mm	17	6	2	-4	-61%
Summa sjukhusvård	129	33	17	-16	-49%
<i>Tandvård</i>					
Reducering personalkostnader	5	1	0	-1	-100%
Summa	194	46	27	-19	-40%

Åtgärdsplanerna uppgår till 194 mkr varav reduktion hyrläkare uppgår till drygt 100 mkr

Effekten totalt är 27 mkr jämfört med planerat 46 mkr – klarar 60 %

Investeringar per kategori

Investeringarna tom april 2018 är 38 miljoner kronor högre jämfört med 2017 och uppgår till 319 miljoner konor

Balansräkning

BALANSRÄKNING, (mkr)		
	Landstinget 2018-04	Landstinget 2017-12
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Immateriella tillgångar (Not 1)	106	107
Mark, byggnader, tekniska anläggningar (Not 2)	3 174	2 977
Maskiner och inventarier (Not 3)	597	586
Finansiella anläggningstillgångar (Not 4)	52	52
Summa anläggningstillgångar	3 929	3 722
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Förråd (Not 5)	25	25
Kortfristiga fordringar (Not 6)	605	704
Kortfristiga placeringar (Not 7)	3 498	3 534
Kassa och bank (Not 8)	281	135
Summa omsättningstillgångar	4 409	4 398
SUMMA TILLGÅNGAR	8 338	8 120
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
<i>Eget kapital</i> (Not 9)		
- ingående eget kapital	1 973	1 827
- direktbokning mot eget kapital	0	0
- resultatutjämningsfond	0	0
- årets resultat	-188	145
Summa eget kapital	1 784	1 973
AVSÄTTNINGAR		
Avsättningar för pensioner (Not 10)	3 901	3 775
Övriga avsättningar	0	0
Summa avsättningar	3 901	3 775
SKULDER		
Långfristiga skulder (Not 11)	894	496
Kortfristiga skulder (Not 12)	1 759	1 876
Summa skulder	2 652	2 372
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	8 338	8 120
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		
Panter och jämförliga säkerheter	0	0
Ansvarsförbindelser		
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna (Not 13)	5 513	5 454
Övriga ansvarsförbindelser (Not 14)	280	281

Det egna kapitalet minskar, soliditeten 21 %!

Kassaflödesanalys

-Positivt kassaflöde men negativt resultat och minskad kortfristig skuld påverkar negativt

KASSAFLÖDESANALYS (mkr)		
	Landstinget 2018-04	Landstinget 2017-12
LÖPANDE VERKSAMHET		
Årets resultat	-188	145
Justering för ej likvidpåverkande poster (Not 1)	238	619
Medel från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	50	764
Förändring kortfristiga fordringar	99	-73
Förändring förråd	0	-1
Förändring korta skulder	-118	316
Kassaflöde löpande verksamhet	32	1 007
INVESTERINGSVERKSAMHET		
Investeringar (Not 2)	-319	-1 100
Försäljning av anläggningstillgångar (Not 3)	0	13
Kassaflöde investeringsverksamhet	-319	-1 087
FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Förändring långfristiga skulder (Not 4)	398	405
Kassaflöde finansieringsverksamhet	398	405
Årets kassaflöde	111	325
Likvida medel vid årets början	3 669	3 344
Likvida medel vid årets slut	3 780	3 669

Finansiella mål

Prognos måluppfyllelse per april 2018

Det ekonomiskt resultatet uppgår till minst **1,7 procent** av skatteintäkter och generella statsbidrag.

mindre än 1,7%

Landstingets totala pensionsåtagande ska vid utgången av 2018 vara finansierat till **minst 39 procent**.

mer än 39 %

Landstingets återinvesteringar ska finansieras utan extern upplåning. Lånefinansiering kan ske av strategiska investeringar upp till **maximalt 10 procent** av skatteintäkter och statsbidrag.

mer än 10%

Prognos

Årsprognos

Resultatbudget	Prognos utfall 2018	Utfall 2017	Kostnads- utveckling	Årsbudget 2018	Budget- avvikelse
Verksamhetens nettokostnad	-8 201	-7 955	3,1%	-7 901	-300
Skatteintäkter	6 422	6 259	2,6%	6 442	-20
Generella statsbidrag	1 650	1 617	2,0%	1 650	0
Finansnetto	144	224	-36%	-55	199
Resultat	15	145	-90%	136	-121

Om verksamhetens nettokostnader fortsätter som efter första tertialet bedöms underskottet till drygt 400 miljoner kronor

Kraftfulla insatser i alla verksamheter krävs för att klara balanskravet 2018. Därför krävs att verksamheten genomför planerade åtgärder vilket inkluderar oberoende av hyrpersonal

Även åtgärder utöver plan måste genomföras i form av skärpning vid inhyrning av personal, begränsningar av kostnader som inte är direkt verksamhetskritiska samt prövning av nya och pågående utvecklingsarbeten. Även översyn av bemanning och verksamheters uppdrag ingår i åtgärdsplanen

Prognosen för verksamhetens nettokostnader med beaktan av de ytterligare åtgärderna bedöms till ett underskott för verksamhetens nettokostnader på 300 miljoner kronor

Under året fortsätter omplaceringen i kapitalportföljen vilket kommer att ge ett positivt resultat tillskott. Om realisationsvinsterna tas med bedöms prognosen uppgå till ett resultat på 15 miljoner kronor

Produktion

Primärvård

Vårdproduktion				Förändring	
	2016	2017	2018	2017	2018
Vårdtillfällen	420	412	451	-1,9%	9,5%
Vård dagar	2 946	3 050	3 129	3,5%	2,6%
Medelvårdtid	6,0	6,4	6,0	6,3%	-7,3%
Beläggning	76,8%	80,5%	76,0%	4,9%	-5,6%
Läkarbesök	73 912	85 631	84 455	15,9%	-1,4%
Sjukvårdande behandling	147 291	148 069	158 380	0,5%	7,0%
Viktad Vårdtjänst	8 032	8 742	8 788	8,8%	0,5%

Sjukhusvård

Vårdproduktion				Förändring	
	2016	2017	2018	2017	2018
Vårdtillfällen	16 602	15 972	16 070	-3,8%	0,6%
Vård dagar	105 221	101 463	100 389	-3,6%	-1,1%
Vårdtjänst DRG	18 090	17 161	17 839	-5,1%	4,0%
DRG/vårdtillfälle	1,09	1,07	1,11	-1,4%	3,3%
Medelvårdtid	5,5	5,5	5,5	0,2%	-0,2%
Beläggning	96,6%	96,6%	97,8%	0,0%	1,2%
Läkarbesök	111 947	111 542	114 950	-0,4%	3,1%
Sjukvårdande behandling	176 012	166 000	163 049	-5,7%	-1,8%
Viktad Vårdtjänst	31 614	30 418	31 215	-3,8%	2,6%

Övrig produktion sjukhusvård

Ack april				Förändring	
	2016	2017	2018	2017	2018
Multidisciplinära konferenser	4411	5701	6278	29,2%	10,1%
*Patientbesök på distans	1643	3814	4830	132,1%	26,6%
*Teledermatoskopi	443	1348	1594	204,3%	18,2%
Medicinsk service (LAB,RTG)	924 369	999 930	1 022 275	8,2%	2,2%

Primärvårdens produktion viktat har ökat med 0,5 %.

Sjukvårdande behandling (övriga besök) har ökat med ca 10 000 besök. Minskning med ca 1200 läkarbesök.

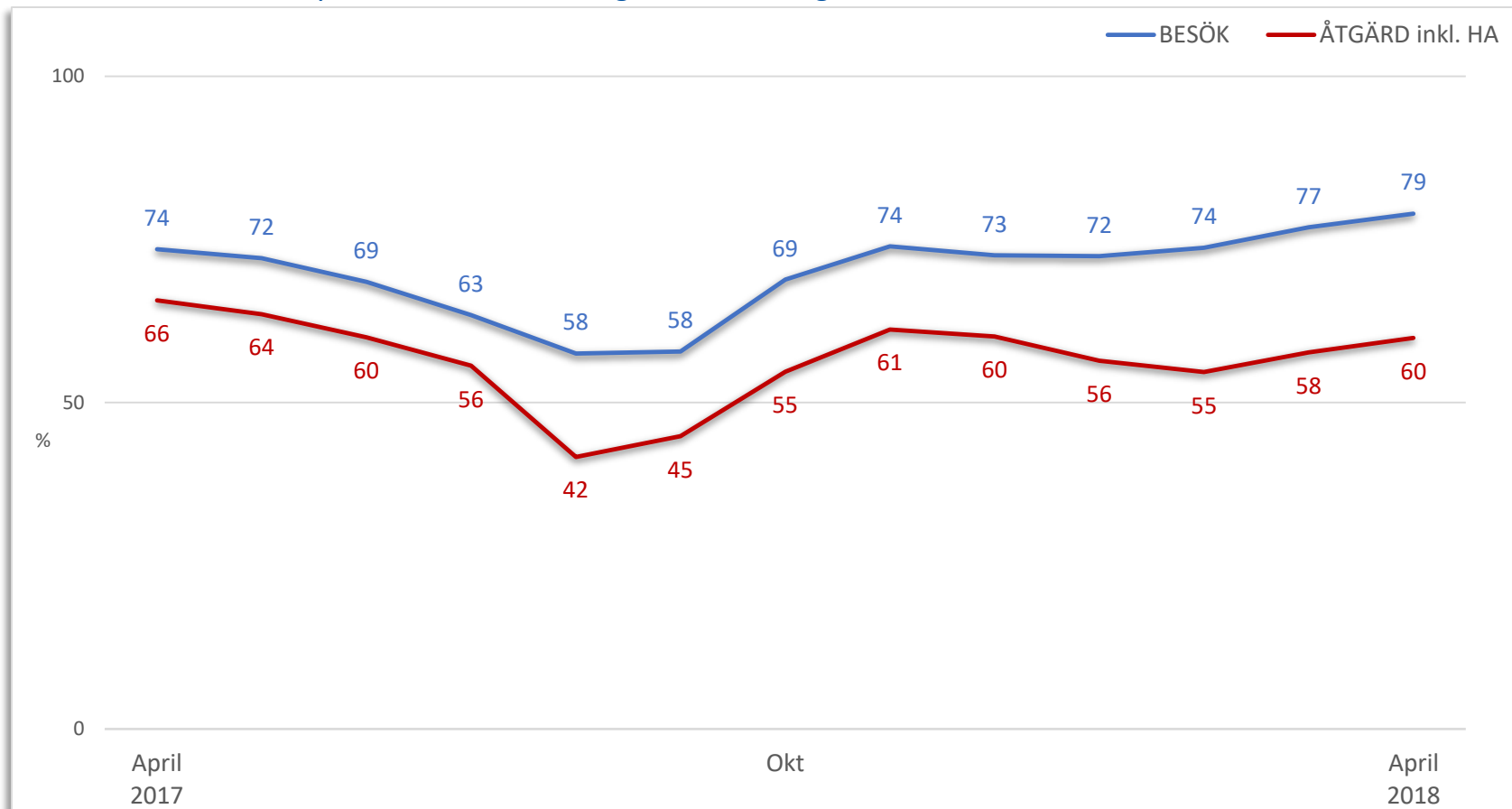
Sjukhusvårdens produktion viktat har ökat med 2,6 %. Slutenvården redovisar fler inlagda med färre vård dagar vilket innebär kortare medelvårdtid. Patienterna har högre vårdtyngd.

Läkarbesöken har ökat med ca 3400 och övriga besök har minskat med ca 3000 besök

Ökningen inom distansbesök med ca 1000 eller 27 procent.

Vårdgarantiläge

Andel väntande patienter till besök/åtgärder 0-90 dagar, **exklusive** patientvald väntan

Sammanfattning - Delår per april

- Målen klaras till större del jämfört med 2017 , 70 procent
- Ekonomi och tillgänglighet klaras inte
- Sjukfrånvaron minskar
- Verksamhetens nettokostnader -163 miljoner kronor
- Nettokostnadsutveckling på 9 procent
- Kostnader för hyrpersonal minskat med 14 miljoner kronor
- Kostnaden för utomlänsvård har ökat jmf med 2017
- Omsättning av värdepapper redovisar en reavinst på 54 mkr
- Investeringarna uppgår till 319 miljoner och är 38 miljoner högre jämfört
- Prognostiserat resultat +15 mkr att jämföra med budget +136
- Prognostiserat underskott för verksamhetens nettokostnader på 300 mkr

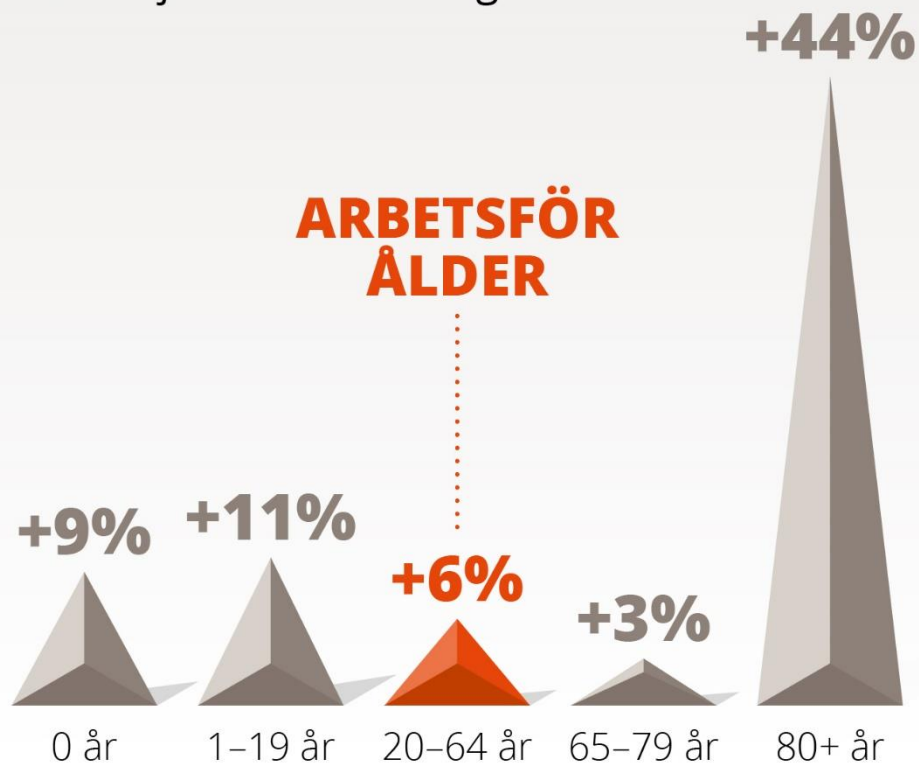

Ekonomirapporten, maj 2018

OM KOMMUNERNAS OCH LANDSTINGENS EKONOMI

VÄLFÄRDSBEHOVEN ÖKAR

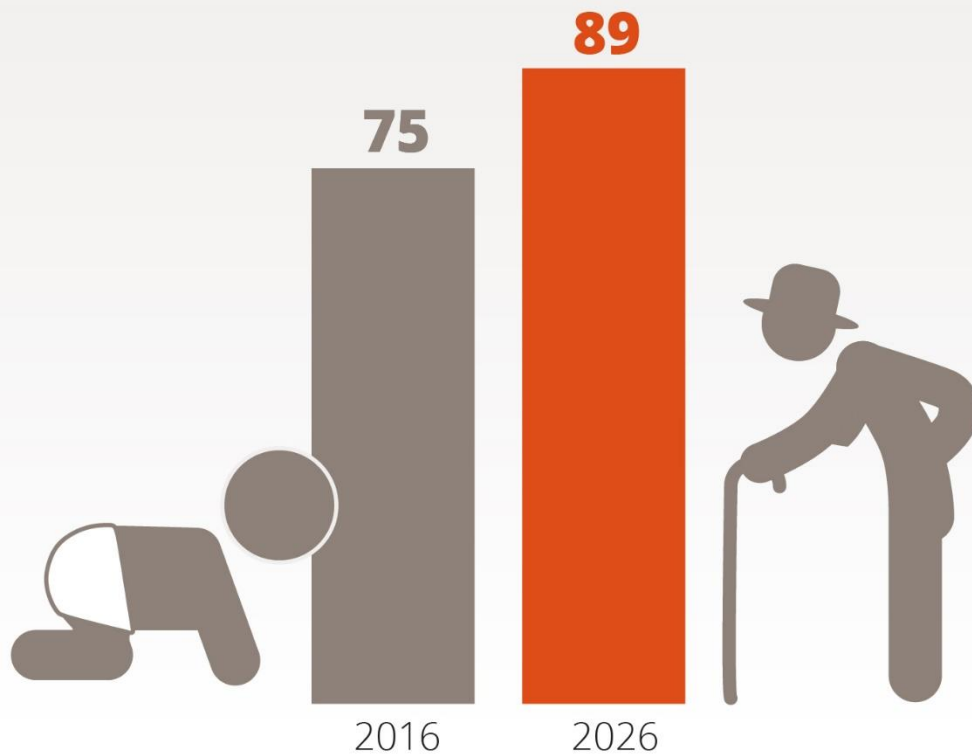
Förändring i procent i olika åldersgrupper om tio år jämfört med idag.

Källa: SCB april 2018

FÖRSÖRJNINGSKVOTEN

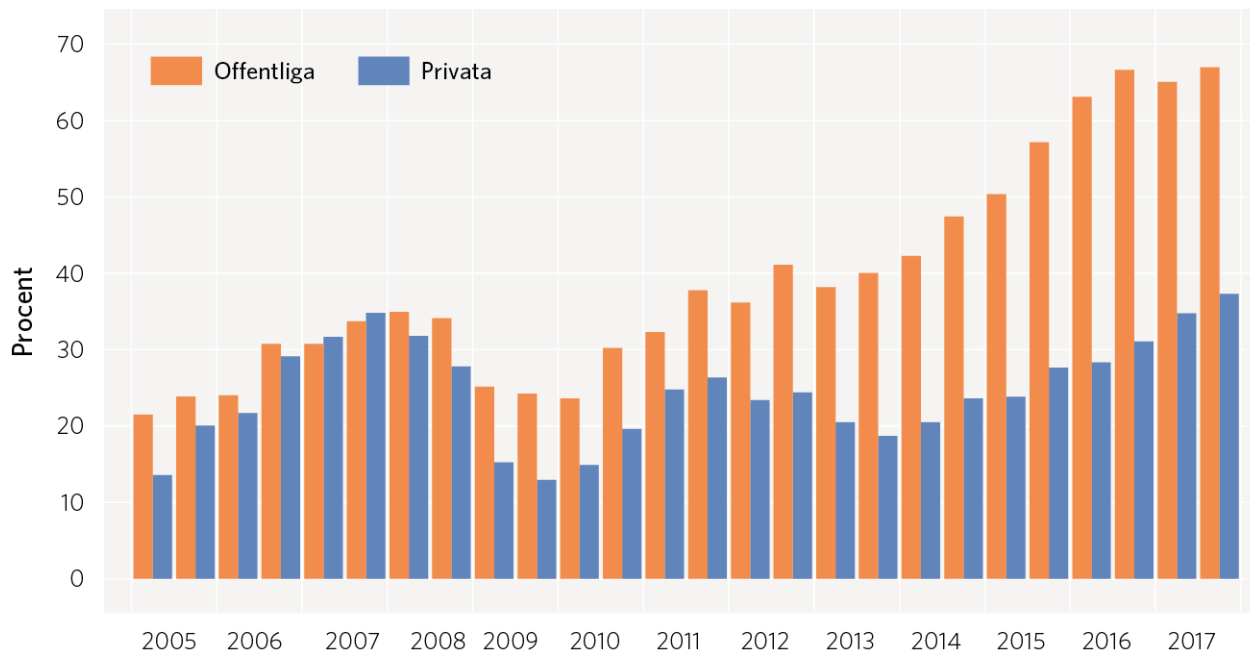
Hur många personer som 100 personer i åldern 20–65 ska försörja utöver sig själva.

Källa: SKL, maj 2018

Brist på arbetskraft

Andel arbetsställen med rekryteringsproblem, procent, halvårsvärden

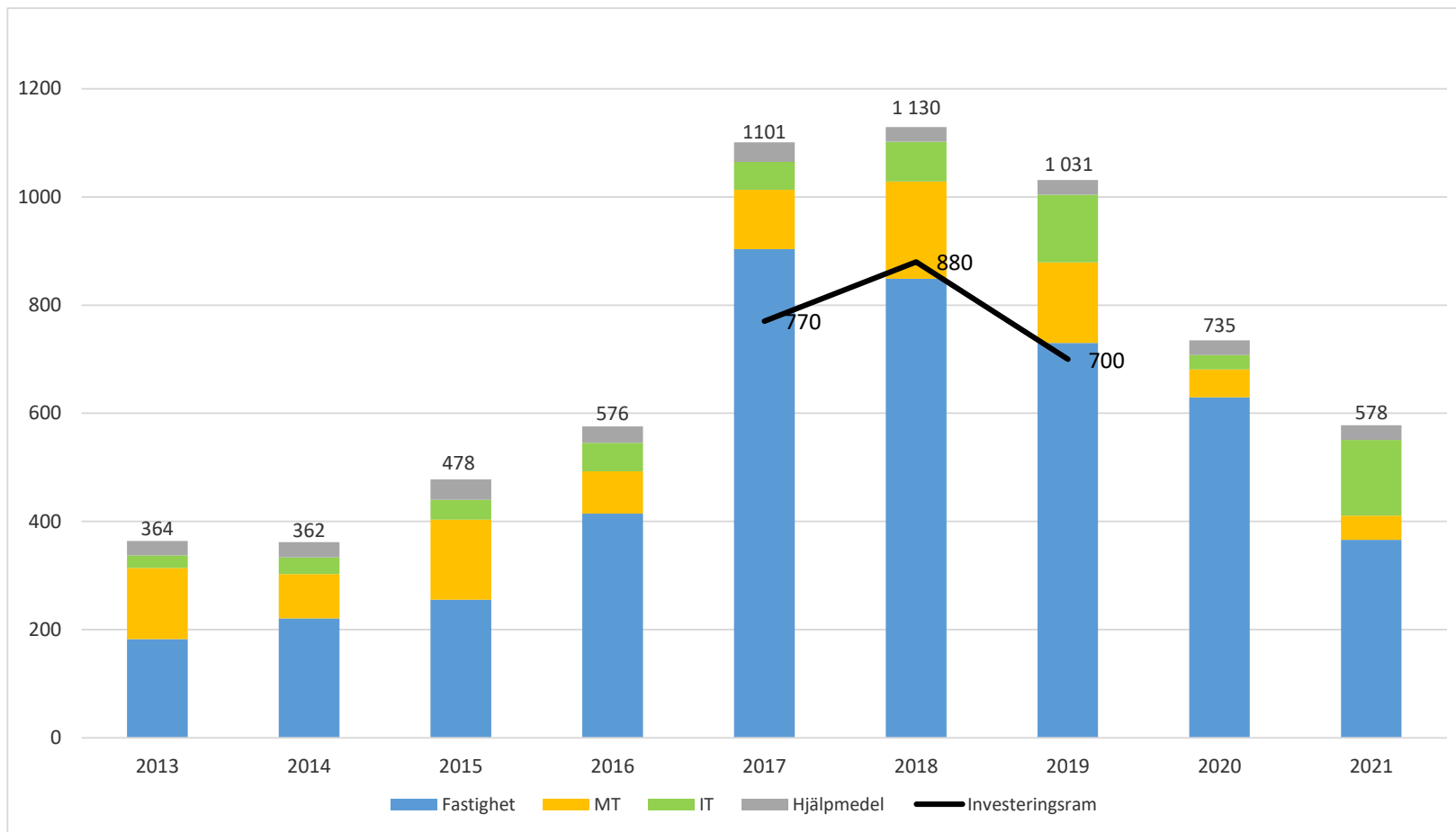
Investeringsram 2018

Förändrad utbetalningsram investeringar 2018

- Beslutade investeringar i investeringsplan överstiger beslutad investeringsram år 2018 med 250 mkr.
- Den främsta anledningen till avvikelsen är en hög genomförandegrad samt tidigareläggning av investeringsutbetalningar i pågående projekt.
- Historiskt har genomförandegraden understigit investeringsplan. 2017 var dock genomförandegraden hög, framförallt för fastighetsinvesteringar. Bedömningen för 2018 är att genomförandegraden för fastighetsinvesteringar kommer att vara fortsatt hög.
- Vissa osäkerhetsfaktorer som kan påverka investeringsutgifterna föreligger dock, exempelvis FVIS.

Beslutade investeringar – beslutad investeringsram

Ändrade förutsättningar avskrivningar

- Ökade investeringsnivåer leder till ökade kostnader för avskrivningar.
- Från och med 2018 har dock VLL:s redovisning anpassats till kravet på komponentavskrivningar (delarna/komponenterna i exempelvis en fastighet skrivs av med olika avskrivningstider beroende på dess individuella ekonomiska livslängd) .
- Hela fastighetsbeståndet har efter utredning och prövning i samverkan med rådet för kommunal redovisning anpassats till det nya regelverket.
- Detta kommer initialt att innebära en lägre avskrivningskostnad och ett överskott mot nuvarande avskrivningsbudget.
- Trots de initialt lägre avskrivningskostnader bör avskrivningsbudgeten inte minska då de höga investeringsnivåerna de närmsta åren kommer att leda till en ökad kostnad för avskrivningar.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige att besluta om att öka investeringsramen 2018 med 250 mkr från 880 mkr till 1 130 mkr.

Finansiellt mål

Finansiellt mål för lånefinansiering av strategiska investeringar

- Planen var att se över det finansiella målet i samband med landstingsplan/regionplan i juni 2018. Då denna blev senarelagd behöver aktuellt lånebehov och ändring av det finansiella målet hanteras i ett separat ärende vid sidan om den årliga landstingsplanen.
- Utgångspunkt för formulering av nytt finansiellt mål för upplåning till strategiska investeringar:
  - En mer långsiktig finansieringsstrategi för strategiska investeringar där det är den förväntade avkastningen på investeringen som bör styra beslutet att låna eller inte – är det ett bra business case.
  - För att erhålla en långsiktig finansiell stabilitet bör ett maxtak för total lånefinansiering ingå i det finansiella målet.

Nuvarande formulering – ny formulering

- Landstingets återinvestering ska finansieras utan extern upplåning. Lånefinansiering kan ske av strategiska investeringar upp till maximalt 10 procent av skatteintäkter och statsbidrag.
- *Återinvesteringar ska finansieras utan extern upplåning.*
- *Lånefinansiering kan ske av strategiska investeringar under förutsättning att soliditeten enligt den så kallade blandmodellen ej understiger 18 procent och totalt lånebelopp överstiger 3 000 miljoner kronor.*

Förslag till beslut

- Landstingsfullmäktige beslutar att ändra befintligt finansiellt mål för upplåning enligt följande förslag :
- *Återinvesteringar ska finansieras utan extern upplåning.*
- *Lånefinansiering kan ske av strategiska investeringar under förutsättning att soliditeten enligt den så kallade blandmodellen ej understiger 18 procent eller totalt lånebelopp överstiger 3 000 mkr.*

Upplåning

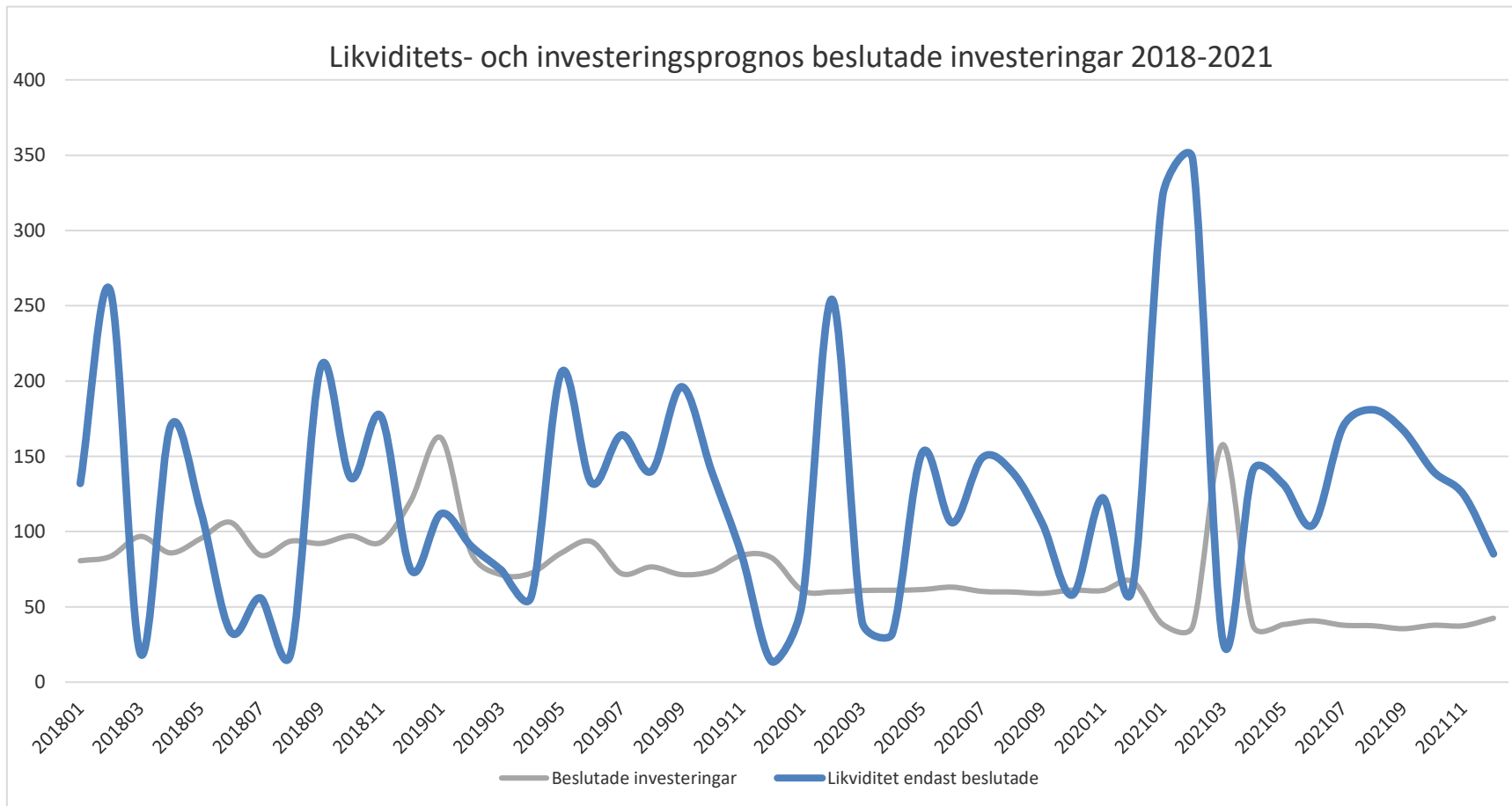

Likviditetsbehov 2018

- Den ökade investeringsvolymen påverkar likviditeten negativt.
- Enligt upprättad likviditetsprognos finns behov om ytterligare upplåning under 2018 på 400 mkr.
- Nuvarande finansiella mål tillåter en maximal upplåning på 10% av skatteintäkter och statsbidrag, ca 800 mkr, för strategiska investeringar.
- Nuvarande upplåning uppgår redan till 800 mkr vilket alltså inte bedöms vara tillräckligt för att klara likviditeten 2018.

Prognos likviditet beslutade investeringar 2018-2021

Prognos total upplåning 2017-2021: 2 500 mkr

Prognostiserade lånebelopp beslutade investeringar, mkr					
2017	2018	2019	2020	2021	Totalt
400	800	550	450	300	2500

Antagande: Kostnadsutveckling 3%

Känslighetsanalys - upplåning beroende av kostnadsutveckling likviditetspåverkande kostnader i löpande verksamhet

- Kostnadsutveckling likviditetspåverkande kostnader 2018-2021 2%**

Prognostiserade lånebelopp totala investeringar, mkr				
2018	2019	2020	2021	Totalt
900	700	800	400	2800

Antagande: Kostnadsutveckling 2%

Prognostiserade lånebelopp beslutade investeringar, mkr				
2018	2019	2020	2021	Totalt
650	450	200	0	1300

Antagande: Kostnadsutveckling 2%

- Kostnadsutveckling likviditetspåverkande kostnader 2018-2021 3%**

Prognostiserade lånebelopp totala investeringar, mkr				
2018	2019	2020	2021	Totalt
900	1000	1000	900	3800

Antagande: Kostnadsutveckling 3%

Prognostiserade lånebelopp beslutade investeringar, mkr				
2018	2019	2020	2021	Totalt
800	550	450	300	2100

Antagande: Kostnadsutveckling 3%

- Kostnadsutveckling likviditetspåverkande kostnader 2018-2021 4%**

Prognostiserade lånebelopp totala investeringar, mkr				
2018	2019	2020	2021	Totalt
900	1300	1300	1400	4900

Antagande: Kostnadsutveckling 4%

Prognostiserade lånebelopp beslutade investeringar, mkr				
2018	2019	2020	2021	Totalt
800	850	750	800	3200

Antagande: Kostnadsutveckling 4%

Förslag till beslut

- Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta beslut om att bevilja upplåning med ytterligare 400 miljoner kronor till strategiska investeringar 2018.

Riktlinje för investeringar

Nya riktlinjer för investeringar

De framtagna riktlinjerna beskriver övergripande landstingets investeringsprocess för beslut om investeringsram, investeringsplan och genomförande, hur roller och ansvar fördelas i hela processen samt innebörden av de i processen ingående beslutstillfällena. Riktlinjen omfattar även vilka krav som ställs på beslutsunderlag och vilka kriterier som prioriteringen ska utgå ifrån

Syftet med dessa riktlinjer är att

- skapa effektivitet i ekonomisk planering, uppföljning och i det samlade resursutnyttjandet
- förtydliga beslutsprocessen
- förtydliga roller, ansvar och befogenheter i investeringsprocessen.

Innehåll

1. Inledning

1.2 Syfte

2. Grundregler för investeringar

2.1 Anläggningstillgång

2.2 Anskaffningsvärde, aktivering och avskrivningar

2.3 Nedskrivning

2.4 Avyttring eller utrangering av anläggningstillgång

3. Kategorier av investeringar

3.1 Strategiska investeringar

3.2 Säkerhetsrelaterade investeringar

3.3 Reinvesteringar

4. Roller och ansvar

5. Processen för investeringsbeslut

5.1 Beslutsprocess för landstingets investeringsram och investeringsplan

5.1.1 Planeringsprocess investeringar

5.1.2 Prioriteringsmodell

5.2 Genomförandeprocess investeringar

5.3 Förändring av fattade investeringsbeslut

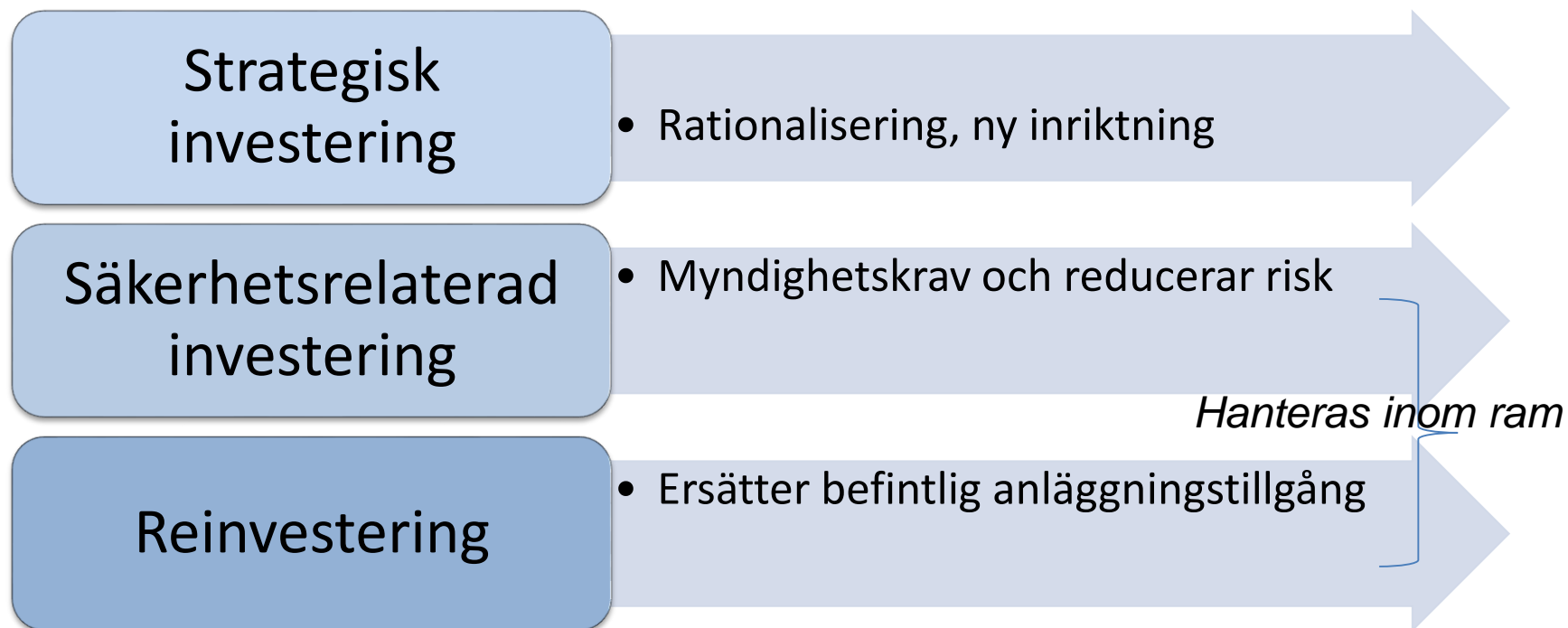
5.4 Omfördelning av ospecificerade ramar för reinvesteringar

5.5 Resultatpåverkan

5.6 Uppföljning och efterkalkyl av investeringsobjekt

6. Förändringar av dessa riktlinjer

Kategorier av investeringar

Prioriteringsmodell

- Måluppfyllelse (koppling till politiska huvudmål)
- Strategisk betydelse (koppling till strategiska dokument)
- Tidsprioritet
- Beroenden till andra investeringsärenden
- Nyttokalkyl
- Total investeringsutgift (koppling till befintligt investeringsutrymme)
- Resultatpåverkan (kort- och långsiktig effekt på driftkostnader)
- Likviditetspåverkan
- Riskanalys

Beslutsunderlag

- Vad som beslutats
- Ansvarig för investeringen
- Nyttobedömning
- Beskrivning av investeringsområden och verksamhet som berörs
- Finansiering
- Ekonomisk kalkyl för investering och eventuella driftkostnader
- Riskanalys
- Tidplan
- Hur och när uppföljning ska ske

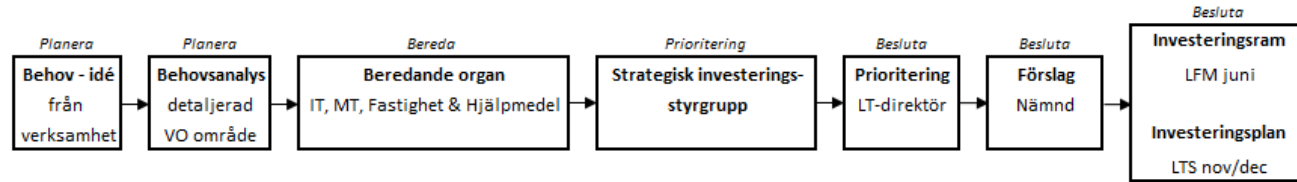
Roller och ansvar

- De organ som får fatta investeringsbeslut följer av landstingsstyrelsens delegationsordning och landstingsdirektörs samt hälso-och sjukvårdsdirektörs och regional utvecklingsdirektörs vidaredelegationsordning.
- Beslut utanför delegationsordningen faller på landstingsstyrelsen eller i vissa fall landstingsfullmäktige.
- Investeringsbesluten fattas inom en ram för investeringar som fastställs av landstingsfullmäktige årligen. Om ramen bedöms överskridas ska beslut om ytterligare medel beslutas av landstingsfullmäktige.

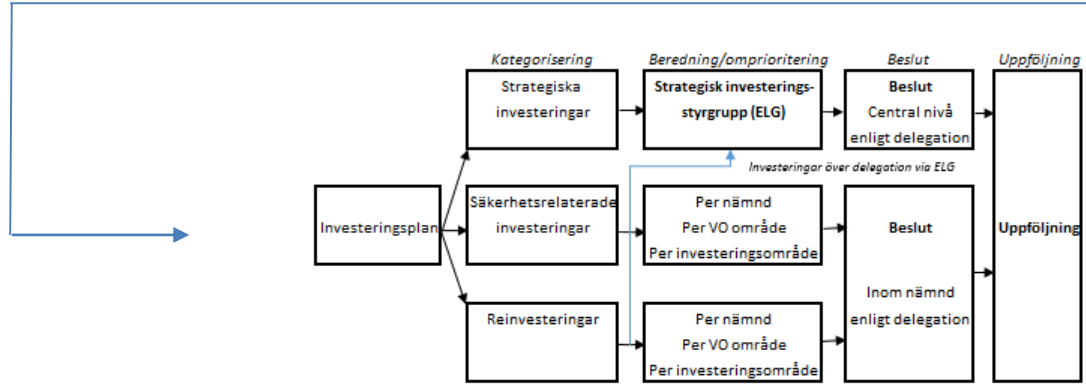
Roller och ansvar

- Landstingsstyrelsen har det samlade ansvaret för investeringar inom landstinget.
- Strategisk investeringsstyrgrupp är exekutiv ledningsgrupp (ELG) eller del av den exekutiva ledningsgruppen och utses av landstingsdirektör.
  - Den strategiska investeringsstyrgruppen bereder beslutsunderlag, prioritering, finansiering och effekthemtagning avseende strategiska investeringar samt reinvesteringar och säkerhetsrelaterade investeringar över nämnden/verksamhetsområdets delegation.
- Respektive investeringsområdesdirektör (fastighet, IT, MT, hjälpmedel) har övergripande ansvar för investeringsprocessen inom respektive område och att genomförande sker inom ramen för denna riktlinje.
- Den verksamhet som har ett investeringsbehov har ett grundläggande ansvar som beställare för ärendet.

Investeringsprocessens två delar

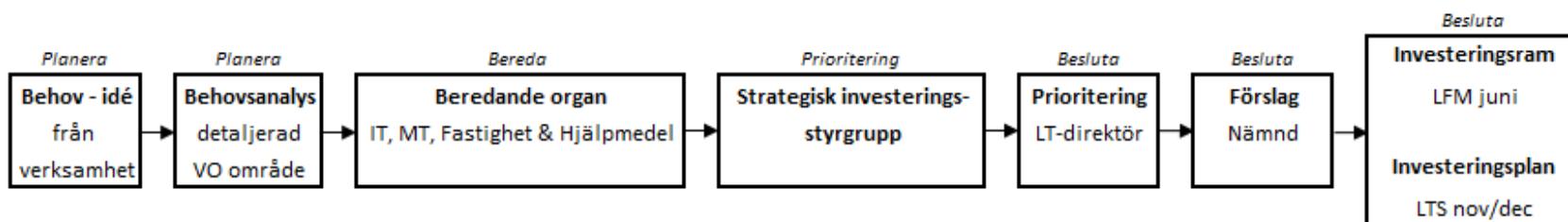

Planeringsprocess

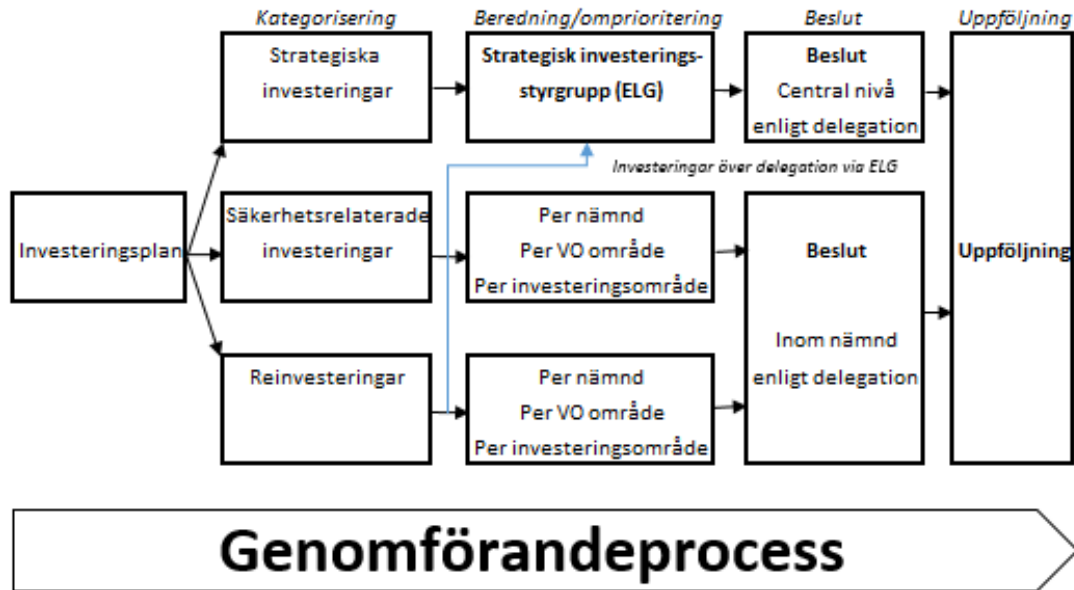
Genomförandeprocess

Planeringsprocess

Planeringsprocess

Genomförandeprocess

Förslag till beslut

- Styrelsen föreslås besluta
  - att föreslå fullmäktige att fastställa riktlinjen för investeringar
  - att landstingsdirektören omgående implementerar riktlinjen och säkerställer att den är fullt ut implementerad senast 2019-12-31.